

B I L J E Š K E

UZ IZVJEŠĆE O POLUGODIŠNJEM IZVRŠENJU FINACIJSKOG PLANA

Županijske uprave za ceste su izvanproračunski korisnici jedinica područne (regionalne) samouprave te su, sukladno odredbama Zakona o proračunu (NN 144/21) i odredbama Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (NN 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20), dužne podnijeti istima izvještaj o izvršenju financijskog plana za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2023. godine.

Člankom 86. Zakona o cestama navedeno je 13 različitih izvora sredstava za financiranje javnih cesta, a izvori koji se u praksi pojavljuju su:

1. godišnje naknade za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila,
2. naknade za izvanredni prijevoz,
3. naknade za korištenje cestovnog zemljišta,
4. naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti,
5. sredstva proračuna državnog, županijskog, gradskog i općinskog,
6. ostali izvori

Visinu naknade pod točkom 1.,2.,3. i 4. utvrđuje ministar, sredstva pod točkom 5. predmet su ugovora, odnosno sporazuma.

Županijske uprave za ceste ostvaruju najviše sredstava iz godišnjih naknada koje se plaćaju prilikom registracije vozila. Pravilnik se primjenjivao, uz nebitne korekcije, od 01. siječnja 2002. godine, što je izrazito negativno utjecalo na obavljanje naše osnovne djelatnosti, s obzirom na kontinuirani rast cijena. Povrh toga, od 1. siječnja 2016. godine izmjenom pravilnika smanjene su godišnje naknade za autobuse i teretna vozila za 20 %, a za priključna vozila za 40 -60 %.

Pomoći iz proračuna su udružena sredstva s jedinicama regionalne i lokalne samouprave temeljem posebnih sporazuma radi izvršenja programa izvanrednog održavanja i sanacije asfaltnih kolnika.

Pomoći iz proračuna ostvaruju se povremeno i od ostalih subjekata (Hrvatske ceste, Hrvatske vode, Centar za vozila Hrvatske, komunalna poduzeća).

Upravno vijeće, na sjednici održanoj dana 12. svibnja 2023. godine, dalo je suglasnost na I. Izmjene i dopune Financijskog plana Županijske uprave za ceste Varaždinske županije za 2023. godinu (dalje u tekstu: Izvorni plan za 2023. godine) kojim je utvrđena visina sredstava za financiranje javnih potreba Županijske uprave za ceste u iznosu od 22,2 mil. eura. U svim tablicama stupac „Izvorni plan 2023.“ odnosi se na zadnje izmjene i dopune Financijskog plana za 2023. godinu.

Sažetak Računa prihoda i rashoda te Računa financiranja s raspoloživim sredstvima iz prethodnih godina dan je u tablicama (red.br. 1. do red. br. 7.), usporedno s izvršenjem prethodne godine.

I. OBRAZLOŽENJE OPĆEG DIJELA IZVJEŠTAJA

PRIHODI I PRIMICI

Financijskim planom (Izvorni plan) za razdoblje predviđeni su ukupni prihodi i primici u visini od 20.663.968,19 eura, dok su prihodi i primici u prvom polugodištu 2023. godine ostvareni u iznosu od 12.726.599,45 eura, odnosno 61,59 % plana. Usporedba izvršenja Financijskog plana u 2023. godini u odnosu na isto razdoblje prošle godine bilježi znatno povećanje ukupnih prihoda i primitka i to za 237,19 %, a odnosi se na dobivena sredstva iz Fonda Solidarnosti EU.

RAZRED 6 – PRIHODI POSLOVANJA

Prihodi poslovanja (bez financijskih primitaka) za razdoblje od 01.01. do 30.06.2023. godine ostvareni su u iznosu od 12.726.599,45 eura, te su u odnosu na isto razdoblje prošle godine veći za 237,37 %.

Skupina 63 – Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna sastoje se od pomoći iz proračuna (sporazumi s gradovima i općinama o sufinanciranju radova na izgradnji i održavanju cesta), od pomoći od izvanproračunskih korisnika i Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava. Ovi prihodi ostvareni su u ukupnom iznosu od 8.804.790,66 eura što predstavlja u odnosu na isto razdoblje prošle godine znatno povećanje.

Pomoći proračunu iz drugih proračuna i pomoći od izvanproračunskih korisnika realizirane su u vrijednosti od 189.606,37 eura, a odnosi se na sredstva dobivena od općina i gradova, temeljem Sporazuma o sufinanciranju radova.

Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava ostvarena su u iznosu od 8.615.184,29 eura. Radi se o bespovratnim sredstvima iz Fonda Solidarnosti EU za dvije operacije:

- Sanacija cestovnih klizišta na području Varaždinske županije
- Sanacija cestovne infrastrukture u području prijevoza

Skupina 64 – Prihodi od imovine

Prihodi od imovine u periodu od 01.01. do 30.06.2023. godine ostvareni su u vrijednosti od 3.916.416,25 eura, što je povećanje za 11,07 % u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Podskupina 641 – Prihodi od financijske imovine

Prihodi od financijske imovine ostvareni su u iznosu od 8.623,96 eura. Unutar ove skupine prihoda nalaze se prihodi od financijske imovine, odnosno prihodi od kamata na sredstva po viđenju i prihodi od zatezних kamata od ovrha za neplaćanje naknada za korištenje cestovnog zemljišta.

Podskupina 642 – Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od nefinancijske imovine sastoje se od prihoda od godišnjih naknada za uporabu javnih cesta, naknada za korištenje cestovnog zemljišta, naknada za pravo puta, naknada za pravo služnosti i naknada za izvanredni prijevoz. Ova kategorija prihoda u prvom polugodištu 2023. godine realizirana je u visini od 3.907.792,29 eura, što je za 11,07 % više u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Prihodi od godišnjih naknada za uporabu javnih cesta (tj. cestarine) su uvjerljivo najznačajniji prihodi i oni čine 90% prihoda poslovanja. Po ovoj osnovi su u periodu od 01.01. do 30.06.2023. godine ostvareni prihodi u visini od 3.660.356,43 eura.

Prihodi od naknada za korištenje cestovnog zemljišta ostvareni su u vrijednosti od 29.004,60 eura. U ovu kategoriju spadaju i prihodi od naknade za pravo puta, a isti su ostvareni u iznosu od 218.431,26 eura.

Skupina 65 – Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima

Podskupina 652 – Prihodi po posebnim propisima

U prihode od upravnih i administrativnih pristojbi i po posebnim propisima spadaju prihodi od izdavanja upravnih akata i ostali nespomenuti prihodi. S te osnove je prihodovano 4.401,19 eura, što je za 31,11 % manje u

odnosu na 2022. godinu. Ostali nespomenuti prihodi su prihodi od naplate refundacije sudskih troškova, što je posljedica ovršnih rješenja protiv tuženih obveznika plaćanja naknade za korištenje cestovnog zemljišta.

Skupina 68 – Kazne, upravne mjere i ostali prihodi

Podskupina 683 – Ostali prihodi

Ostali prihodi u prvoj polovici 2023. godine ostvareni su u iznosu od 991,35 eura, a odnosi se na prihode korištenja službenih mobilnih telefona u privatne svrhe koji su zaposlenici prema internom aktu ustanove dužni sami plaćati.

RASHODI I IZDACI

U polugodišnjem razdoblju za 2023. godinu ukupni rashodi i izdaci izvršeni su u iznosu od 15.131.071,54 eura, što čini 67,94% godišnjeg plana. U odnosu na 2022. godinu, rashodi i izdaci bilježe znatno povećanje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. U nastavku daje se detaljan prikaz rashoda i izdataka.

RAZRED 3 - RASHODI POSLOVANJA

U razdoblju od 01.01. do 30.06.2023. godine ostvareni su rashodi poslovanja u vrijednosti od 14.558.151,20 eura. U usporedbi s istim razdobljem 2022. godine bilježimo povećanje za 293,44 %.

Skupina 31 - Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene u prvom polugodištu ostvareni su u iznosu 237.396,73 eura, a u odnosu na 2022. godinu veći su za 9,43 %. Povećanje se odnosi na zaposlenje pripravnika na godinu dana radi uvećanog obima posla uslijed realizacije projekata iz Fonda Solidarnosti EU.

Skupina 32 – Materijalni rashodi

Materijalni rashodi čine 85% ukupnih rashoda poslovanja. U prvom polugodištu 2023. godine isti su ostvareni u iznosu od 13.967.166,01 eura. U usporedbi sa 2022. godinom bilježimo povećanje materijalnih rashoda za 339,17 %.

Podskupina 321 – Naknade troškova zaposlenima

Naknade troškova zaposlenih u razdoblju od 01.01. do 30.06.2022. godine ostvareni su u iznosu od 18.768,37 eura.

Podskupina 322 – Rashodi za materijal i energiju

Rashodi za materijal i energiju u prvom polugodištu 2023. godine iznose 16.808,82 eura.

Podskupina 323 – Rashodi za usluge

U skupini materijalnih rashoda najveći dio rashoda čine rashodi za usluge. U prvom polugodištu 2023. godine iznose 13.814.428,67 eura. U spomenutim rashodima nalaze se i rashodi za radove na uređenju i održavanju cesta, što je osnovna djelatnost Županijske uprave za ceste.

U razdoblju od 01.01. do 30.06.2023. godine za potrebe redovitog i izvanrednog održavanja cesta uloženo je sveukupno 3.435.689,10 eura. Za sanaciju cestovnih klizišta na području Varaždinske županije uložena su sredstva u vrijednosti od 4.316.642,00 eura financirana iz izvora sredstava iz EU fonda. U obnovu sanacije cestovne infrastrukture u području prijevoza – obnova kolničkih zastora uložena su sredstva u vrijednosti od 5.741.405,72 eura financirana iz izvora sredstava iz EU fonda.

Ostatak rashoda za usluge čine usluge telefona, usluga promidžbe, komunalne usluge, zakupnine i najamnine, usluge nadzora zdravstvene usluge, intelektualne i računalne usluge i to u iznosu od 320.691,85 eura.

Podskupina 329 – Ostali nespomenuti rashodi poslovanja

Skupinu ostali nespomenuti rashodi čine naknade za rad Upravnog vijeća, premije osiguranja, reprezentacija, pristojbe i naknade i ostali rashodi. Za navedene rashode utrošeno je u promatranom razdoblju 117.160,15 eura, što je za 588,81 % više u odnosu na 2022. godinu. Ostali nespomenuti rashodi veći su radi rashoda nastalog uslijed sudske presude s Hrvatskim Telekomom d.d.

Skupina 34 - Financijski rashodi

U ovoj skupini rashoda nalaze se kamate na primljene kredite i zajmove, bankarske usluge i ostali financijski rashodi. Financijski rashodi u prvom polugodištu 2023. godine ostvareni su u iznosu od 59.212,36 eura. Povećanje spomenutog rashoda u odnosu na isto razdoblje prošle godine odnosi se na plaćanje zateznih kamata temeljem presude Trgovačkog suda.

Skupina 36 – Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države

Podskupina 363 – Pomoći unutar općeg proračuna

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna odnosi se na dio prihoda koji pripada Gradu Varaždinu. U prvom polugodištu 2023. godine ostvarene su u iznosu od 285.498,87 eura, što je povećanje za 4,33 % u odnosu na 2022. godinu.

RAZRED 4 – RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE

Za nabavu nefinancijske imovine u razdoblju od 01.01.2023. godine do 30.06.2023. godine ostvareni su rashodi u visini od 283.014,06 eura, što je ostvarenje plana od 28,29 %.

Skupina 41 - Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine

U ovoj skupini rashoda nalazimo ulaganja u otkup zemljišta za potrebe proširenja cesta, kao i nematerijalnu imovinu-izradu projektne dokumentacije, za što je uloženo 185.444,73 eura. U usporedbi s prethodnom godinu za ovu vrstu ulaganja bilježi se znatno povećanje. Radi se o izradi projektne dokumentacije za radove sanacije cestovnih klizišta i obnovu kolničkih zastora čija sredstva su dobivena putem Fonda Solidarnosti EU.

Skupina 42 - Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine

U prvom polugodištu 2023. godine, u dugotrajnu imovinu, točnije u nabavku računalnih kompjutera, uloženo je 3.227,50 eura.

Skupina 45 – Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini

Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini u prvom polugodištu 2023. godine ostvareni su u iznosu od 94.341,73 eura. Radi se o rotorima Hrženica i Sveti Petar.

Skupina 54 – Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova

Financijskim planom za 2023. godinu planirana je otplata glavnice kredita od HBOR-a i otplata glavnice kredita od ZABE u ukupnoj vrijednosti od 581.000,00 eura. U prvom polugodištu 2023. godine otplaćena

je redovna glavnica kredita od HBOR-a prema otplatnom planu u iznosu od 165.903,52 eura, te je isto tako otplaćena glavnica kredita od ZABE u iznosu od 124.002,76 eura.

VIŠAK/MANJAK PRIHODA

U razdoblju od 01.01 do 30.06.2023. godine ostvaren je manjak prihoda i primitka u iznosu od 2.404.472,09 eura. Temeljem sklopljenog Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za sanaciju cestovne infrastrukture u području prijevoza oštećene u potresima od 28. prosinca 2020. godine u nadležnosti Županijske uprave za ceste dio sredstava od 1.520.352,74 eura realiziran je u prvom polugodištu te je iskazan kao višak prihoda iz prethodnih godina što umanjuje ukupni manjak prihoda i primitaka za prvo polugodište sa prenesenim manjkom iz prethodne godine u iznosu od 126.728,73 eura.

Uslijed svega gore navedenog ukupni manjak prihoda i primitaka za prvo polugodište iznosi 1.010.848,08 eura.

II. OBRAZLOŽENJE POSEBNOG DIJELA IZVJEŠTAJA

U posebnom dijelu financijskog plana rashodi i izdaci raspoređeni su kroz slijedeće programe koje se sastoji od aktivnosti i projekata kako slijedi:

Program 1000 REDOVNI RASHODI – UPRAVA I ADMINISTRACIJA

Navedeni program se u cijelosti provodi kroz aktivnosti od A100001 do A10009. Planirani iznos rashoda u 2023. godini iznosi ukupno 2.119.730,00 eura, te je u razdoblju od 01.01.2023. godine do 30.06.2023. godine ostvaren u iznosu od 1.038.324,38 eura.

Najveći dio rashoda programa čine:

1. rashodi za zaposlene koji su ostvareni u iznosu od 256.165,10 eura,
2. rashodi za usluge koji su ostvareni u iznosu od 291.374,35 eura,
3. rashodi za pomoći proračunskim korisnicima koji su ostvareni u iznosu od 285.498,87 eura (radi se o naknadi, koja pripada Gradu Varaždinu temeljem donesene Odluke ministra o razvrstavanju javnih cesta iz 2012. godine),

a ostali dio rashoda ostvaren je u iznosu od 205.286,06 eura, to su rashodi za materijal i energiju, ostali nespomenuti rashodi, financijski rashodi, rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i ostali drugi rashodi.

Program 1001 REDOVITO I IZVANREDNO ODRŽAVANJE LOKALNIH I ŽUPANIJSKIH CESTA

Program redovitog i izvanrednog održavanja lokalnih i županijskih cesta provodi se kroz aktivnosti od A100101 – redovito održavanje, A100102 – izvanredno održavanje, A100103 – obnova kolničkih zastora i A100104 – sanacija klizišta.

A100101 - Redovito održavanje čini skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom cijele godine na cestama uključujući i sve objekte i instalacije, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta te sigurnosti prometa na njima. Obuhvaća slijedeće grupe poslova: održavanje kolnika, bankina, usjeka, zasjeka, nasipa, objekata za odvodnju, zelenila i košnja trave i zimsko održavanje. Iznos ostvarenih sredstava za redovito održavanje za razdoblje od 01.01.2023. godine do 30.06.2023. godine iznosi 2.890.389,84 eura. Cilj provedbe programa je održavanje prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i sigurnosti prometa na njima.

A100102 – Izvanredno održavanje cesta su povremeni radovi, koji su nužni za poboljšanje elemenata ceste, osiguranja stabilnosti i trajnosti ceste. Iznos ostvarenih sredstava za izvanredno održavanje za razdoblje od 01.01.2023. godine do 30.06.2023. godine iznosi 505.799,40 eura.

A100103 – Obnova kolničkih zastora obuhvaća radove obnavljanja i zamjenu kolničke konstrukcije, te ojačanje kolnika u svrhu obnove i povećanja nosivosti i kvalitetne vožnje. Za obnovu kolničkih zastora u 2023. godini povučena su sredstva iz EU fondova te su ista prikazana u zasebnom Programu Sanacije cestovne infrastrukture u području prijevoza.

A100104 – Sanacija klizišta obuhvaća radove saniranja odrona, popuzina, te u razdoblju od 01.01.2023. godine do 30.06.2023. godine ista su ostvarena u iznosu od 39.499,86 eura. Radi se o sanaciji klizišta financirana iz izvora prihoda za posebne namjene ŽUC-a.

Program 1002 GRAĐENJE CESTA, MOSTOVA, REKONSTRUKCIJE I OPREMA ZA CESTE

Program građenja cesta provodi se kroz kapitalne aktivnosti od K100201 (zemljište) do K100202 (nematerijalna imovina-projekti) i K100203 (Modernizacija županijskih i lokalnih cesta – rekonstrukcija raskrižja). Program zahtjeva izradu kompletne projektne i upravne dokumentacije te rješavanje imovinsko pravnih odnosa prije građenja. Spomenutom programom realizirana su sredstva:

- izrada projektne dokumentacije u iznosu od 1.649,02 eura
- dodatna ulaganja u županijske i lokalne ceste u prvom polugodištu 2023. godine ostvarena su u iznosu od 94.341,83 eura.

Program 1003 SANACIJE CESTOVNIH KLIZIŠTA NA PORUČJU VARAŽDINSKE ŽUPANIJE – FSEU

Program Sanacije cestovnih klizišta provodi se kroz slijedeće aktivnosti:

- K100301 Sanacije cestovnih klizišta na području Varaždinske županije
- K100302 Usluga nadzora
- K100301 Projektna dokumentacija.

Aktivnost K100301- Sanacije cestovnih klizišta na području Varaždinske županije realizirane su temeljem Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za sanacije cestovnih klizišta koje se financiraju iz Fonda Solidarnosti EU. Ukupna vrijednost Ugovora iznosi 4.653.593,47 eura što predstavlja plansku vrijednost spomenutih radova. Zbog nepredvidivih situacija oko samih radova sanacije klizišta planirana su sredstva u vrijednosti od 53.000,00 eura iz izvora za posebne namjene ŽUC-a. U razdoblju od 01.01. do 30.06.2023 godine uložena su sredstva u vrijednosti od 4.316.642,00 eura što predstavlja 92,76 % planske vrijednosti.

Aktivnost K100302 – Za usluge nadzora sanacije cestovnih klizišta planirana su sredstva u visini od 122.000,00 eura iz izvora za posebne namjene ŽUC-a. U razdoblju od 01.01. do 30.06.2023 godine ista su ostvarena u iznosu od 26.558,75 eura.

Aktivnost K100301- Izrada projektne dokumentacije sanacije cestovnih klizišta ostvarena je u visini od 69.571,10 eura te predstavlja 92,76% planske vrijednosti.

Program 1004 OTPLATA GLAVNICE KREDITA

Program otplate glavnice kredita odnosi se na otplatu dugoročnog kredita od HBOR-a i na otplatu kredita od Zagrebačke banke d.d., a koja je u 2022. godini planirana u iznosu od 581.000,00 eura, spomenuti rashod realiziran je u iznosu od 289.906,28 eura.

Program 1005 SIGURNIJE, UČINKOVITIJE UPRAVLJANJE CESTAMA ZIMI

Program obuhvaća uslugu informacija o cestama putem sustava za korištenje i učinkovito upravljanje problemima zimskih vremenskih uvjeta na cestama. Vrijednost projekta iznosi 33.190,00 eura od čega 85% sredstava financiran je EU sredstvima dok 15% sredstava su sredstva za posebne namjene ŽUC-a. U periodu od 01.01. do 30.06.2023 godine ista nisu ostvarena.

Program 1006 DIGITALNA I ZELENA TRANZICIJA

Radi se o izradi projektne tehničke dokumentacije za izgradnju biciklističke infrastrukture na području Varaždinske županije, ruta Vidovec-Črešnjevo-Beretinec u vrijednosti od 158.290,00 eura. U periodu od 01.01. do 30.06.2023 godine ista nisu ostvarena.

Program 1007 SANACIJA CESTOVNE INFRASTRUKTURE U PODRUČJU PRIJEVOZA

Program obuhvaća izvođenje radova na sanaciji cestovne infrastrukture u području prijevoza (K100701), uslugu nadzora (K100702) i izradu projektne dokumentacije (K100703) u ukupnoj vrijednosti od 7.895.644,72 eura.

Radovi na sanaciji cestovne infrastrukture u području prijevoza odnosi se na dodjelu bespovratnih sredstava u području prijevoza oštećene u potresima od 28. prosinca 2020. godine na području Varaždinske županije u iznosu od 10.206.705,47 eura. Iznos od 7.472.644,72 eura odnosi se na radove u 2023. godini dok ostatak vrijednosti Ugovora u iznosu od 2.734.060,73 eura odnosi se na izvršene radove u 2021. i 2022. godini te će isti biti iskazan kroz višak poslovanja. U periodu od 01.01. do 30.06.2023. godine uložena su sredstva na obnovu cestovne infrastrukture u iznosu od 5.741.405,72 eura što predstavlja 76,83% planske vrijednosti.

Što se tiče izrade projektne dokumentacije koja je preduvjet sanacije cestovne infrastrukture u periodu od 01.01. do 30.06.2023. godine ista je ostvarena u iznosu od 114.224,61 eura i to iz izvora za posebne namjene ŽUC-a.

III. Izvještaj o zaduživanju na domaćem tržištu novca

Županijska uprava za ceste Varaždinske županije sklopila je dana 07.03.2017. godine Ugovor o kreditu s HBOR-om za sanacije cesta i klizišta na području Varaždinske županije u iznosu od 20.000.000,00 kuna / 2.654.456,16 eura na rok od 8 godina. Otplata kredita se vrši u jednakim tromjesečnim ratama i zadnji dan otplate je 30.06.2026. godine. Na dan 30.06.2023. godine obaveza po kreditu iznosi 995.421,05 eura.

Dana 22.01.2021. godine ponovno je sklopljen Ugovor o dugoročnom kreditu sa Zagrebačkom bankom u vrijednosti od 2.000.000,00 eura radi ulaganja u održavanje županijskih i lokalnih cesta na rok od 8 godina. Kredit se otplaćuje u jednakim tromjesečnim ratama i zadnja rata dospijeva 31.01.2030. godine. Na dan 30.06.2023. godine obaveza po kreditu iznosi 1.666.786,53 eura.

U Varaždinu, 19.07.2023. godine

Ravnatelj:

Tomislav Osonjački

Predsjednik Upravnog vijeća:

Tihomir Smodek